

فرازی از تفسیر آیه ۱۴۸ سوره بقره

بشایید به سوی کار نیک

حجت الاسلام دکتر ناصر رفعی
طوبی و غفر حیات طیبا و شادمانی و طبعه العالیه

بسم الله الرحمن الرحيم
... خداوند در سوره بقره، آیه ۱۴۸ می فرماید: «فَاسْتَقِمْوا الْخَبِرَاتِ» بعد از آنکه به اشکال و شبهه یهودیان پاسخ داده می شود، می فرماید: اولین نفر باشد نه آخرین نفر. آقا یان، خانم های دانید که عجله در اسلام بد است، بنا بر این از شیطان است، اما سبقت و سرعت خوب است. می خواهی به مسجد بروی زود برو، می خواهی به فقر پول بدهی، زود انجام بده، می خواهی میهمانی بگیرى زود تر انجام بده. مشخص نیست چقدر از عمرت باقی مانده باشد، بنا بر این در قرآن درباره کار خیر می گوید: «سارعوا» سرعت بگیر بدمی گوید: «فاستبقوا» یعنی سبقت بگیر. در سوره آل عمران، آیه ۳۳، «وَسَارِعُوا إِلَىٰ مَغْفِرَةٍ» دوبار در قرآن تکرار شده است، یکی سوره مائده و یکی بقره هر کدام کار خیر بود، نفر اول باشید.

در ادامه چند نمونه از کارهای خیر را بیان می کنیم، در روایات داریم خیر در سه چیز است: خدمت رسانی به مردم، نان به مردم برسانید، نعمت به مردم برسانید. تعهد به پیمان ها، به قول خود عمل کنید. صلح رحم، به خانواده سر بزنید. در بعضی روایات دیگر داریم: حسن خلق نیز خیر است، لبخند بزنید، خوش اخلاق باشید. یک خانم در خانه خوش اخلاق باشد. یک آقا در خانه با کودکش با برادرش در خانواده خوش اخلاق باشد.

«جَمیع خَیر الدُّنْیا وَاْلاَخرَةِ فی کِتمان الثَّرو وِصَادَقَةِ الْأَخِیارِ» امام علی (ع) خیر دنیا و آخرت در دو چیز است، سرور از مردم را حفظ کنی و با مردم صداقت داشته باشید، رسیدگی کنید به مردم.

در روایت دیگری داریم که به رضای الهی رضایت داشته باشید، در مصیبت صبر کنید، دایره کار خیر بسیار وسیع است، هر کار خوبی که بگویید خیر است، یک کلمه است و تمام. یعنی چی؟ یعنی نماز خیر است. در آن سبقت بگیر. روزه خیر است، اطعام، عبادت مریض، رفتن به تشییع جنازه، کمک به یتیم. فرقی نمی کند. خیر کلمه ای است در مقابل شر و شر مردم آزاری است، ناسزا ست، بدقولی و بداخلاقی است. خواهش از شما این است که قرآن را باز کنید. سوره بقره آیه ۱۴۸ را ببینید. بعد از جواب به شبهه یهودیان خداوند یک مرتبه می گوید: «فاستبقوا الخیرات» در کار خیر سبقت بگیر. نشتینید خیر به سراغ شما بیاید.

منبع: صدای جمهوری اسلامی ایران

برویم تماشا

بنایی به نام امام عصر

آشنایی با «مهدیه» مشهد

آن طور که در اسناد و زندگی نامه مرحوم کافی آمده است، ایده ساخت بنایی به نام «مهدیه» در تهران برای برگزاری مجالس مذهبی از جمله دعای ندبه، در مکانی بزرگ و بدون مزاحمت برای هم محلی های این مرحوم شکل گرفت. در اواخر دهه چهل، ملکی در خیابان امیریه تهران برای این منظور خریداری شد. ملکی که تا به امروز دوام آورده و مانندش در دیگر شهرهای بزرگ بنا شده است، برای همین این روزها عنوان «مهدیه» برای عموم مردم آشناست و در هر شهری که بنا شده، محلی است برای برگزاری مراسم مذهبی و خواندن ادعیه و ... همان طور که از نام مکان مشخص است، «مهدیه» به نام حضرت ولی عصر (عج) تأسیس می شود و معمولاً جمعه های ادبیه در همه مهدیه ها برگزار می شود. اولین بنای «مهدیه» در مشهد که به عقیده برخی کارشناسان اولین «مهدیه» کشور هم بوده است، روزگاری در چهارراه شهدا، پشت باغ نادری قرار داشته است و هنوز هم بقایای آن برجاست، البته این بنا در سال ۱۳۹۵ خراب شد، ولی متولیان آن سه سالی هست که مشغول احیا و تکمیل دوباره آن هستند. «مهدیه» مشهد (محل عبادت) در محله عنصری مشهد و خیابان امام رضا، بین رجب زاده ۸ و امام رضا ۸ واقع شده است. این مکان یکی از چهارده محل عبادت در محله عنصری مشهد است و از نظر موقعیت جغرافیایی نزدیک به بارگاه مطهر امام رضا (ع) و همچنین اماکنی مانند بازار رضا (ع) است.

چطور به مهدیه، مشهد برویم؟

نزدیک ترین ایستگاه مترو به این مکان، ایستگاه مترو بسیج و نزدیک ترین ایستگاه اتوبوس به این مکان، ایستگاه اتوبوس چهارراه دانش است.

بردار و بخوان

حکومت جهانی مهدی (عج)

نویسنده کتاب «حکومت جهانی مهدی (عج)» آیت... مکارم شیرازی است. در این کتاب به سؤالات و شبهات مطرح شده در حوزه حکومت امام مهدی (عج) اشاره شده است. نویسنده سعی می کند به پرسش های مطرح پاسخ مناسبی بدهد. آیت... مکارم شیرازی مجموعه مطالب خود را در دو بخش تقریر کرده اند: ۱- روش حکومت جهانی حضرت مهدی (عج) ۲- راه پیروزی امام عصر (عج).

در این دو بخش به شبهات و سؤالات موجود پاسخ می دهند. سؤالاتی از جمله اینکه چرا آینده جهان روشن است؟ چرا انسان با وجود بدبختی ها و مشکلات بسیار باز به آینده امیدوار است؟ و نیز قسمت پایانی کتاب را به بحث از مدعیان دروغین مهدویت اختصاص داده است. نشر نسل جوان این کتاب را در یک جلد و ۳۴۴ صفحه چاپ کرده است.

شهر اخبار
SHAHRANEWS.IR
شنبه ۲۰ تیر ۱۴۰۱
شماره ۳۷۷

۱۴

در ادبیات و همچنین سینما بسیار به پایان زمین و آخر الزمان پرداخته شده است. در بیشتر این آثار و پیش بینی ها زمین در تاریکی مطلق فرو رفته است و نور امید و وجود ندارد و اندک انسان هایی که باقی مانده اند برای بقا مبارزه می کنند. هر چند در آن ها صحبت از مبارزه است، اما خبری از پیروزی نیست. این در حالی است که آیات و روایات ما پایان تاریخ را با وجود ظهور منجی بشریت خیر و مبارک می دانند. با مطالعه آیاتی که درباره مهدویت و حکومت در آخر الزمان است می توان به برداشت بهتری از آن رسید. حجت الاسلام باقی کارشناس حوزه مهدویت درباره این آیات می گوید:

قرآن کریم روایات ائمه معصومین از روایای مختلفی به مباحث مهدویت پرداخته اند، عمدتاً قرآن کریم آیاتش درباره اصل وجود امام (ع) همین طور وعده حکومت صالحان در آخر الزمان است و همچنین آیاتی درباره کیفیت حکومت صالحان در آخر الزمان و همچنین اتفاقاتی که در عصر ظهور خواهد افتاد، نشانه هایی ذکر شده است.

● فیض الهی عالم را فرا خواهد گرفت

این کارشناس حوزه مهدویت با بیان این مقدمه می گوید: نکته مهم بیشتر آیات بشارت یک پایان خیر در آخر الزمان است، یعنی پایان تاریخ پایان خیر و نیک است. زمانی است که به تعبیر قرآن زمین به نور پروردگارش روشن می شود. امام باقر (ع) ذیل سوره مزمل فرموده اند: «این آیات مربوط به عصر حکومت جهانی مهدی ماست، به تعبیر دیگر قرآن در این آیات و آیات مشابه بیان می کند که در عصر ظهور تمام فیض الهی عالم را فرا خواهد گرفت. یعنی همه اوصاف خدا و صفات الهی عالم را فرا خواهند گرفت و همه انسان ها می توانند از همه مواهب زمینی و آسمانی بهره مند شوند. به تعبیر بهتر هیچ مانعی بین بنده و فیض الهی نخواهد بود. در حالی که می دانیم امروزه زشتی و فساد باعث شده است در این فیض به روی بندگان بسته

به حقیقت در رفت و آمد شب و روز و در هر چیزی که خدا در آسمان ها و زمین خلق فرموده. برای اهل خرد و تقوا علامت و نشانه های قدرت خدا دیدار است.

آیه ۶ سوره یونس
ترجمه آیت... مکارم شیرازی

باشد، جز مقداری که فیض عام است و شامل همه موجودات شده است.

● انسان در آخر الزمان به حیات طیبه دست می یابد
این استاد در ادامه بیان می کند: وقتی چنین اتفاقی می افتد، حیات عمر دوباره پیدا می کند. به تعبیر قرآن زمین بعد از مرگش زنده خواهد شد. زنده شدن و حیات زمین به چیست؟ این حیات دوباره به این است که در روی زمین هیچ فساد و زشتی نخواهد بود و از سوی دیگر انسان به کمال معنوی و حقیقی خود خواهد رسید. در حقیقت انسان هم در آن دوران به حیات طیبه خود خواهد رسید. این یک وعده حقیقی است. قرآن کریم حکومت صالحان را وعده قطعی خداوند می خواند و در آیه ۵۵ سوره نور بیان می کند: خداوند وعده داده کسانی از شما که ایمان آورده و عمل صالح انجام داده اند. آن ها را جانشین خود در زمین قرار داده است. این استاد

دوران دین مرضی، یعنی دین مورد رضایت در عالم دینی است که قرآن بشارت اكمال آن را در روز غدیر به مردم داده است

انسان به ظرفیتی رسیده است که می تواند حکومت حق را بر زمین برقرار کند. این اتفاقی است که در دوره های دیگر با وجود حضور پیامبران و امامان محقق نشده است و این به دلیل نقص پیروان آن ها بوده است، اما در دوره حکومت صالحان انسان به این کمال رسیده است.

● دین در آن دوران، دین مورد رضایت است

این استاد حوزه با بیان کمال انسان در این دوره به آیه مذکور (۲۰ سوره لقمان) اشاره می کند و توضیح می دهد: در همین آیه بیان می شود، نعمت بر بندگان کامل می شود و در آیه ۳ سوره مائده آمده است که در آن دوران دین مرضی، یعنی دین مورد رضایت در عالم برقرار خواهد شد. این همان دینی است که قرآن بشارت اكمال آن را در روز غدیر به مردم داده است. در حقیقت در عصر ظهور، ماسک قوایی پیام غدیر خم را خواهیم دید. زمان ظهور حضرت حجت، زمان تجلی تام اهل بیت است، سپس در ادامه ما به

درود بر محمد و خاندانش

احکام مربوط به ذکر صلوات

صلوات هر چند ذکر است به زبان عربی، اما برای مابجه فارس ها بیشتر از هر شعر و ذکر و منی آشناست. ذکرى که زمان یاد کردن از رسول خدا باید بر زبان جارى شود و در فرهنگ مسلمانان بسيارى از کشورها رایج است. مابه مناسبت های مختلف مانند اظهار شادى در جشن ها یا آغاز کارها از باب تبرک صلوات می فرستیم. رایج ترین شکلس جمله: **اَللّهُمَّ صَلِّ عَلٰى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ** و به معنای درود بر پیامبر اسلام (ص) و خاندان او است. ما مسلمانان در تشهد نماز و نیز هنگام شنیدن یا بر زبان آوردن نام حضرت محمد (ص) صلوات می فرستیم. آیه ۵۶ سوره احزاب، مشهور به آیه صلوات، دستور به صلوات داده است، همچنین احادیث بسیاری نیز بر مستحب بودن ذکر صلوات تأکید کرده اند. در دستوالعمل هایی که برای ذکر صلوات آمده است مرور می کنیم. **صلوات بر پیامبر صلی الله علیه و آله وسلم همیشه مستحب است و در چند مورد حکم ویژه اى دارد:**

آداب

چه گسترده است دامنه عدالت! اگر در جامعه عدالت اجرا شود، مردم بى نیاز مى شوند.

امام باقر (ع)

مستدرک الوسائل، ۱۱، ۱۲۳.

بررسی کیفیت حکومت صالحان با بررسی آیات قرآن در گفت وگو با حجت الاسلام علی محمد باقی

سرانجام زمین با حکومت صاحب الزمان ختم به خیر می شود

● بندگی و کمال انسان در اوج

حجت الاسلام باقی در پایان می افزاید: اوج این دوران به کمال رسیده که هم انسان در کمال است و هم اموراتش. در پایان این مبحث در قرآن این طور توصیف شده است که در چنین فضایی عبادت بندگان خالص خواهد بود و هیچ شرکی در آن نخواهد بود و در انسان اوج بندگی خدا اقرار خواهد گرفت. به این امید که این روزگار زودتر برسد و این شرایط را مانیز درک کنیم.

کیفیت بهتری از آن دوران می رسم. آنجا که در آیه آمده است، در آن دوران خوفشان به امنیت تبدیل خواهد شد، یعنی ترس در نبود امنیت در تمام شئون فردی و اجتماعی به امنیت تبدیل خواهد شد. چه خوف و ترس مالی، چه خوف و ترس نظامی و چه خوف و ترس سیاسی یا فرهنگی. منظور این است که تمام امور در امنیت قرار خواهد گرفت. همان طور که پیامبر در روایتی فرمودند: خدا به واسطه مهدی زمین را پر از قسط و عدل خواهد کرد.

۱. در پایان تشهد که صلوات واجب است.

۲. هنگام ذکر نام پیامبر

مستحب فوری است، حتی در حال نماز و اگر شنیدن نام پیامبر مکرر باشد، ذکر صلوات هم تکرار می شود.

۳. دو ذکر سجده سهو

صلوات است. (بسم الله و بالله و صلی الله علی محمد و آل محمد؛ بسم الله و بالله اللهم صل علی محمد و آل محمد.)

۴. یکی از تعقیبات نماز،

صلوات فرستادن است و تعداد خاص ندارد، گرچه در عرف جامعه، سه صلوات فرستاده می شود.

به ابودر آمده است.

مستحب است زائر دست خود را روی قبر بگذارد و هفت بار سوره قدر، سه بار حمد، سه بار ناس و فلق و آیه الکرسی را بخواند.

● **رو به قبله باشیم**

مستحب است برای رفتگان از خدا طلب رحمت و بخشش کنیم. شستن سنگ قبر و پوشیدن آبی که پاک باشد روی قبر مستحب است. حاجت خواستن از خداوند، نزد قبر پدر و مادر مستحب است.

● **برای اموات صدقه بدهد.**

● **چه کارها و دعا هایی توصیه شده است؟**
مستحب است بر اهل قبور سلام کنیم و سلام زیر را بخوانیم: «السَّلامُ عَلٰی أَهْلِ الدُّيَّارِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَ الْمُؤْمِنَاتِ» درود بر اهل شهرها که مؤمنین و مؤمنات هستند.

از امیرمؤمنان (ع) دعای «السَّلامُ عَلٰی أَهْلِ لالَالَهْ الاَلاَهِ» نقل شده که هر کس داخل قبرستان شود آن را بخواند. این دعا را می توانید در «الدعوات راوندی»

یاد کردن از آن ها که به پایان عمرشان رسیده و ما و این دنیا را ترک کرده اند از سنت های قدیمی است. سنتی که در نزد اولیا و بزرگان دین نیز پسندیده و توصیه شده است. درست است که این سنت با رسم و رسوم و آیین های کهن ما آمیخته شده است، اما آنچه بیشتر دیدار بارفتگان را معنادار کرده است و به آن اهمیت می بخشد، احادیث و روایاتی است که به چگونگی و آداب آن پرداخته اند. آدابی که این سنت را سنتی پسندیده و مایه شادی روح رفتگان و آرام گرفتن بازماندگان خوانده است. امام علی (ع) درباره زیارت اهل قبور گفته اند: به زیارت مرده خود بروید، آن ها از زیارت شما شادی می شوند.

● **چطور به دیدارشان برویم؟**

زیارت قبور در روز پنجشنبه توصیه شده است و بهترین زمان برای زیارت طبق بعضی از روایات ساعت قبل از طلوع آفتاب است.

زیارت قبور در شب کراهت دارد، چنان که در «الدعوات راوندی» از رسول خدا خطاب

چنین کنند بزرگان

آشنایی با آداب زیارت قبور

زیارت آن ها که رفته اند

مفاتیح پیدا کنید.

هر چه می تواند قرآن بخواند و مستحب است سوره یاسین و توحید.

«ابن قولویه» از صفوان جَمّال از امام صادق (ع) نقل می کند که فرمود: رسول الله به اتفاق جمعی از یاران خود، پیوسته عصر روز پنجشنبه وارد قبرستان بقیع می شد و خطاب به اهل قبر سه مرتبه «السَّلامُ عَلَیْکُمْ یا أَهْلَ الدُّيَّارِ» و سه بار هم «رَحِمَکُمُ اللّهُ» می فرمود.

از یکی از یاران امام رضا (علیه السلام) (محدث بن احمد بن یحیی اشعری) روایت شده که آن حضرت فرمود: هر کس نزد قبر برادر مؤمن خود برود و دست روی قبر بگذارد و هفت مرتبه سوره «انا انزلناه» بخواند در روز «فزع اکبر» (روز قیامت که روز ترس بزرگ است.) ایمن خواهد بود.

● **برگرفته از کتب:**

بحار الانوار، کامل الزیارات، وسائل الشیعه، تحریر الوسیله، عروة الوثقی، الدعوات راوندی.